

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhân** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kezban KONUKÇU

İstanbul Milletvekili

Türkiye'de lojistik, depo ve dağıtım işkolunda çalışan binlerce emekçi; taşeronlaşma, güvencesiz çalışma, performans baskısı ve dayatılan sefalet ücreti ile birlikte giderek ağırlaşan koşullar altında çalışmaya zorlanmaktadır. Bu yapısal krizin en somut örneği, Kolay Gelsin bünyesinde "Esnaflık Kurye" modeliyle güvencesiz çalıştırılan kuryelerin 3 Şubat 2026 tarihinde İstanbul'da başlattığı kontak kapatma eylemidir.

"Kendi işinin patronu" denilerek "Esnaflık Kurye" modeli adı altında güvencesiz çalıştırılan arabalı kurye işçileri 2026 yılı için belirlenen ücret zamlarının yetersiz olması, yan haklarda yapılan kısıtlamalar ve bir kısım kazanılmış hakların geri alınmasına karşı 3 Şubat 2026 tarihinde İstanbul Anadolu Yakası'nda bir araya gelerek kontak kapatma eylemi başlatmışlardır. Kuryeler; paket başı ücretlerin geçim koşulları karşısında yetersiz kaldığını, kıdem, kalite primi ve yakıt desteği gibi yan hakların kaldırıldığını, ayrıştırma gibi ek iş yüklerinin karşılıksız biçimde dayatıldığını ve performans baskısının dayanılmaz boyutlara ulaştığını, bu şartlarda çalışmayı kabul etmediklerini ve emeklerinin karşılığını alana kadar gerekirse seslerini yükselteceklerini ifade etmişlerdir.

İşçilerin talepleri arasında paket başına ücretin 35 TL + KDV olarak belirlenmesi, kaldırılan kıdem, kalite primi ve yakıt desteği gibi yan hakların geri verilmesi ve bu haklarda en az %27 iyileştirme yapılması yer almaktadır. Ayrıca, kurye ve depo çalışanları, mevcutta ücretlendirilmeden yaptırılan ayrıştırma (depo içi sınıflandırma/ek iş yükü) faaliyetlerinin

ücretlendirilmesini, bunun mümkün olmaması hâlinde ayrıştırma uygulamasının kaldırılmasını da talep etmektedirler.

Bugün Türkiye’de Migros, BİM ve A101 depo işçilerinin kötü çalışma koşullarına ve sendika düşmanlığına karşı yürüttüğü direniş ile Kolay Gelsin kuryelerinin hak gâsplarına karşı başlattığı eylem süreci özünde birdir. Lojistik ve perakende sektörü, devasa kârlar elde ederken bu kârı sağlayan işçilere açlık sınırının altında ücretleri ve angarya çalışmayı reva görmektedir. Kolay Gelsin bünyesinde çalışan arabalı kurye işçilerinin 2026 yılı için açıklanan ücret zamlarını yetersiz bularak kontak kapatma eylemi başlatması; paket başı ücretlerin düşüklüğü, kıdem, kalite primi ve yakıt desteği gibi kazanılmış yan hakların geri alınması, ayrıştırma gibi ek iş yüklerinin karşılıksız biçimde dayatılması ve artan performans baskısı nedeniyle ortaya çıkan derin bir emek sömürsünün sonucudur. İşçilerin açıkça ifade ettiği üzere, bu koşullarda çalışmanın sürdürülemez hâle gelmesi, eylemin geçici değil talepler karşılanana dek süreceks meşru bir hak arayışı olduğunu göstermektedir. Benzer taleplerle Migros, BİM ve A101 depolarında çalışan işçilerin halen devam eden eylemleri, sorunun münferit değil; lojistik ve perakende sektöründe taşeronlaşma ve güvencesiz çalışma üzerinden kurulan yapısal bir düzenin ürünü olduğunu ortaya koymaktadır. Açıklanan zam oranlarının hiper enflasyon karşısında bir ücret artışı sağlamayarak sefalet ücretini dayattığı, kazanılmış hakların geri alınmasının çalışma hukuku ve sosyal devlet ilkelerini ihlal ettiği, yakıt gideri ve performans baskısının ise işçilerin can güvenliğini doğrudan tehdit eden iş kazası risklerini artırdığı açıktır. Ayrıca, büyük zincirlerin dağıtım süreçlerinde asıl işveren sorumluluğundan kaçınması ise ayrıca başlı başına bir sorundur.

Anayasa’nın güvence altına aldığı çalışma hakkı, sosyal devlet ilkesi ve insan onuruna yaraşır yaşam koşulları gereği; paket başı ücretlerin iyileştirilmesi, yan hakların geri verilmesi ve artırılması, ayrıştırma uygulamalarının ücretlendirilmesi ya da kaldırılması ve sektördeki hak ihlallerine karşı etkin denetimlerin hayata geçirilmesi kamusal bir zorunluluktur.

Bu bağlamda;

- 1- Kolay Gelsin bünyesinde çalışan kuryelerin başlattığı kontak kapatma eylemi ve dile getirilen hak gaspları Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?
- 2- Kuryelerin talebi olan 35 TL + KDV paket başı ücret seviyesinin, artan enflasyon ve işletme giderleri karşısında "taban fiyat" olarak belirlenmesi yönünde bir çalışmanız var mıdır?

- 3- Kuryelerin geçmişten gelen kıdem, kalite primi ve yakıt desteği gibi yan haklarının tek taraflı olarak kaldırılması, "kazanılmış hak" ilkesinin ve İş Kanunu'nun açık ihlali değil midir? Bu hakların en az %27 iyileştirme ile iadesi için bir denetim mekanizması işletilecek midir?
- 4- Kuryelere depo içerisinde yaptırılan ve ücretlendirilmeyen "ayırıştırma" (ayıklama/sınıflandırma) faaliyeti çalışma hakkının ihlali değil midir? Anayasa'nın 18. maddesindeki "Angarya Yasaktır" hükmü uyarınca denetlenmesi ve bu emeğin karşılığının ödenmesi sağlanacak mıdır?
- 5- Kuryelerin araç bakım, sigorta ve yakıt giderlerindeki fahiş artışlar karşısında; işverenin yan hakları kısıtlaması, emekçilerin çalışma koşullarını sürdürülemez hale getirmektedir. Şirketlerin araç bakım, sigorta ve yakıt gibi işletme giderlerini kuryelerin üzerine yarakarak uyguladığı "maliyet kaydırma" stratejisine karşı Bakanlığınızın idari bir yaptırımını bulunmakta mıdır?
- 6- Artan akaryakıt, araç bakım ve yaşam maliyetleri göz önüne alındığında; kuryelere dayatılan düşük zam oranlarının yarattığı sosyal yıkımın önlenmesi adına Bakanlığınızın bir taban fiyat uygulaması planı var mıdır?
- 7- "Esnaf Kurye" modeliyle çalışan ve iş hukuku korumasından mahrum bırakılan emekçilerin, işverenin tek taraflı dayatmalarına karşı korunması amacıyla bir yasal düzenleme yapılması gündeminizde midir?
- 8- Hak arama sürecine katılan veya angarya niteliğindeki ayırıştırma işini reddeden işçilerin işten çıkarılma veya mobbing ile cezalandırılmasını önlemek adına hangi koruyucu tedbirler alınmıştır?
- 9- Bu firmalarda taşeron ve güvencesiz çalışmanın yaygınlaşmasına karşı etkili bir denetim mekanizması oluşturulması planlanmakta mıdır?
- 10- Lojistik ve depo işkolunda çalışan emekçilerin insan onuruna yaraşır ücret ve güvenli çalışma koşullarına kavuşması için sendikal hakları da kapsayan bütüncül bir yasal reform çalışmanız bulunmakta mıdır?